Zo maakten
Alfaport Voka & Cepa
voor u het verschil

Verslag
juni 2021 - september 2022

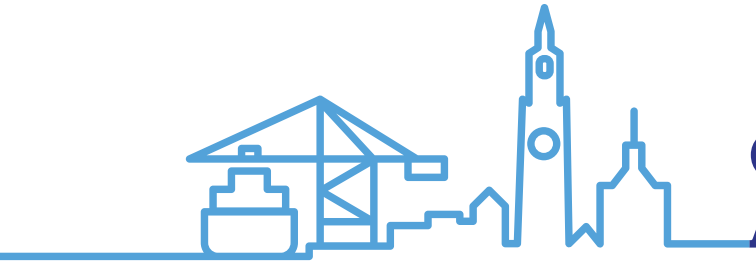

Cepa +
Alfaport

VOORWOORD

Cepa + Alfaport

Beste collega,

De wereld lijkt de voorbije 5 jaar in een constante crisismodus te zitten. Ook de Antwerpse haven werd en wordt hiermee geconfronteerd. De Brexit en het coronavirus waren amper verteerd of de inval van Rusland in Oekraïne dwong de Antwerpse haven alweer om snel te schakelen. De manier waarop we als haven omgaan met veranderingen bepaalt meer dan ooit of we aan de top blijven. Survival of the fittest, Darwin wist het lang geleden al.

Als vertegenwoordigers van de private havengemeenschap zorgen Cepa en Alfaport Voka er mee voor dat onze haven 'the fittest' blijft. Ook in de voorbije periode. Zo stonden in maart 13 partijen, waaronder Alfaport Voka, hoopvol op één foto om een compromisvoorstel te vieren. Een voorstel dat én de Antwerpse haven een nieuw containergetijdendok moet garanderen én de Wase en Doelse gemeenschap garantie biedt op beperkt wonen, landbouw, erfgoed en natuurontwikkeling. Cepa zette een nooit gezien opleidingsprogramma voor havenarbeiders op poten en levert zo op 3 jaar meer dan 2.000 nieuwe havenarbeiders af. Op die manier wil ze voldoende capaciteit van goed opgeleide havenarbeiders verzekeren voor de bedrijven die verder willen groeien. Daarnaast scherpte Cepa haar ambities inzake arbeidsveiligheid nog aan met een nieuw veiligheidsplan 2025. Op het positieve elan van de voorbije jaren wil Cepa samen met haar leden-bedrijven de arbeidsongevallencijfers (zowel naar aantal als naar ernst) verder naar beneden krijgen. En vanuit haar expertise waakt(e) Alfaport Voka over een werkbaar stikstofkader dat de reeds geleverde inspanningen van de sector erkent, en dat ruimte creëert om te blijven investeren in de haven.

Als werkgeversorganisaties bouwen we mee aan de contouren waarin onze haven en onze bedrijven kunnen excelleren. En dat betekent ook antwoorden bieden op een maatschappelijke realiteit waar illegale activiteiten en criminele organisaties misbruik maken van het havenplatform en haar medewerkers. Cepa en Alfaport Voka schakelen daarom meerdere versnellingen hoger met het sensibiliseren van medewerkers in de haven via de campagne Onze haven drugsvrij, maar ook door een intense samenwerking met parket, politie, douane en andere overheden. Ook de volgende jaren willen we dat samen met onze leden-bedrijven blijven doen. Want drugs in de haven, dat kunnen en willen we niet aanvaarden als private havengemeenschap!

Vooruitgang boeken en zich aanpassen, het zijn meer dan ooit noodzakelijke voorwaarden als werkgeversorganisaties en voor onze honderden leden-bedrijven. In dit verslag vindt u een overzicht van waar wij, als werkgeversorganisaties, voor u het verschil maken. En dat zullen we blijven doen. Dus spreek ons en onze teams aan en vertel ons hoe wij u nog meer en beter kunnen ondersteunen, ook in de nieuwe setting van de fusiehaven Antwerpen-Brugge. Samen maken we het verschil in deze onzekere tijden.

Met vriendelijke groeten,

Paul Valkeniers, gedelegeerd bestuurder Cepa
& Stephan Vanfraechem, algemeen directeur Alfaport Voka

Alfaport Voka brengt de Antwerpse havengemeenschap van stouwerijen, logistieke dienstverleners, expediteurs, scheepvaartagenten en Belgische reders samen en detecteert hun noden. Het vertaalt deze input naar gemeenschappelijke belangen en behartigt deze om de toegankelijke, faciliterende, kostcompetitieve, duurzame en innovatieve troeven van de Antwerpse haven te vrijwaren. Zo draagt Alfaport Voka bij tot een solide verankering van de tewerkstelling en een blijvende creatie van toegevoegde waarde.

Cepa is de private werkgeversorganisatie van de goederenbehandelaars van de haven van Antwerpen. Cepa is de stem van de werkgevers in het sociaal overleg met de vakbonden en behartigt de sociaaleconomische belangen van de meer dan 125 goederenbehandelaars op regionaal, nationaal en internationaal niveau. In naam van haar leden organiseert en verzorgt Cepa het personeelsbeleid voor meer dan 9.500 Antwerpse havenarbeiders op het vlak van hr & personeelsbeheer, opleiding, veiligheid, uitrusting en dringende medische hulpverlening.

HAVENBEVEILIGING

- In aanloop van de recent gestemde **wet maritieme beveiliging**, die onder meer een strengere beveiliging van havens en havenfaciliteiten regelt, trof Alfapass de nodige voorbereidingen en helpt ze haar klanten om aan deze wet te voldoen. Zo maakt de wet het mogelijk om **biometrie** toe te passen om de toegang tot terminals te beveiligen. Daarnaast voorziet de wet ook de mogelijkheid om veroordeelde medewerkers van havenbedrijven en autoriteiten een **havenverbod** op te leggen. Dat houdt in dat deze personen niet meer actief mogen zijn binnen het havengebied of een job mogen uitoefenen die linken heeft met de haven. Cepa en Alfaport Voka zijn in gesprek met de bevoegde diensten over de praktische en efficiënte uitrol van zo'n havenverbod.

- Er is een **recordaantal Alfapass-kaarten** in omloop. Meer dan 47.000 kaarten van de nieuwste generatie worden actief gebruikt om op een beveiligde manier toegang te krijgen tot havenfaciliteiten. De kaarten beschikken over een template met biometrische gegevens en sluiten dus optimaal aan op de mogelijkheden van de wet maritieme beveiliging. Ook het uitreiken van de Alfapass-kaart gebeurt volgens het allerhoogste beveiligingsniveau, waarvoor Alfapass de hoogste zekerheid biedt over de identiteit van de aanvrager.

- Om haar **dienstverlening te optimaliseren**, opende Alfapass niet alleen een nieuw kantoor in het havengebied op kaai 606. Ook de openingsuren van het uitgiftekantoor op kaai 1742 werden uitgebreid van 6 tot 18 uur en stemmen zo af op de operationele noden van klanten. Daarnaast werd het team van Alfapass verder versterkt. Inhoudelijk wordt een nieuwe mobiele app met een digitale smartcard ontwikkeld.

- Opleidingscentrum Ocha voorziet in elk van haar **instroomopleidingen en terugkomdagen voor havenarbeiders de nodige aandacht aan de drugshandelproblematiek**. In 2021 werd deze module **sterk uitgebreid en uitgediept**, in samenwerking met de federale gerechtelijke politie afdeling Drugs en havenbedrijven. In de opleiding komen verschillende thema's aan bod: de achtergrond van de problematiek, de verantwoordelijkheid van medewerkers bij havenbeveiliging, de gevolgen van meewerken aan drugshandel, correct reageren op contact door drugscriminelen, omgaan met sociale media, enzovoort.

- Cepa en Alfaport Voka hielden de campagne 'Onze haven drugsvrij' onder de aandacht door op regelmatige tijdstippen **nieuwe (aanvullende) campagnevideo's** te lanceren, zoals 'Hoe blijft jouw melding anoniem', 'Onze haven en drugs uitgelegd', 'Hoe zoeken drugscriminelen contact en hoe reageer je' ... Alle sensibiliseringsvideo's zijn terug te vinden op het YouTube-kanaal van Cepa.

- Cepa en Alfaport Voka willen met de brochure **'Onze haven drugsvrij - Wat kan jij doen?'**, havenmedewerkers handvaten aanreiken om correct én veilig te reageren wanneer ze met drugscriminaliteit in de haven geconfronteerd zouden worden. De brochure bundelt kernboodschappen uit de campagne 'Onze haven drugsvrij', en is een hulpmiddel om nieuwe en bestaande medewerkers bewust te maken van de problematiek. Cepa en Alfaport Voka boden een aanvullende presentatie aan, die gebruikt kan worden om interne infomomenten op het bedrijf te houden.

- De sensibiliseringsvideo rond drugscriminaliteit 'Snel bijverdienen?' sleepte de **award voor beste animatievideo** in de wacht tijdens de Video Experience Day. Uit 129 kwaliteitsvolle inzendingen nomineerde een 18-koppige jury 'Snel bijverdienen?' voor maar liefst 2 categorieën: 'Sensibilisation' en 'Animation'. In die laatste categorie kaapte 'Snel bijverdienen?' de eerste plaats weg. Opnieuw een aanknooppunt waarmee de campagne onder de aandacht werd gebracht bij het bredere publiek.

- Cepa en Alfaport Voka waren **als spreker te gast op het besloten congres 'Beveiligde Haven' op 1 april 2022 in de Antwerpse Handelsbeurs**. Daarmee willen de steden Rotterdam en Antwerpen een doorgedreven aanpak en samenwerking rond de internationale strijd tegen drugshandel tot stand brengen en ondersteunen. Cepa en Alfaport Voka deelden als vertegenwoordigers van de havengemeenschap inzichten en kennis om georganiseerde drugscriminaliteit in onze havens aan te pakken, en om onze rol daarin te kaderen.

- Tijdens de **webinar 'Maritieme drugstrafiek via de haven van Antwerpen'** lichtte Cepa de sensibiliseringscampagne 'Onze haven drugsvrij' toe. Aan deze webinar namen verschillende bedienden uit de brede havengemeenschap deel.

- Ook **van buitenlandse politiediensten kwam belangstelling** voor de manier waarop de Antwerpse havengemeenschap haar medewerkers met succes sensibiliseert. Zo gaf Cepa in 2022 aan verscheidene buitenlandse politieafdelingen een uiteenzetting over de campagne 'Onze haven drugsvrij' en de strijd van de Antwerpse havengemeenschap tegen drugscriminaliteit.

ARBEIDSVEILIGHEID

2021 - 2022 Q1 + Q2

58.562
impacthandschoenen verdeeld

2403
veiligheidsschoenen met omzwikbescherming verdeeld

890
indienststellingen van havenvoertuigen

- In 2021 lanceerde Cepa haar **nieuw strategisch veiligheidsplan 2025**. In dit plan streeft de hele havengemeenschap naar een verbetering van de veiligheidsperformance met minstens 25% bij elk van de leden-bedrijven. Na een korte terugval van de veiligheidscijfers in 2021, zijn de veiligheidscijfers tijdens de eerste jaarhelft van 2022 terug op het pad om onze ambitie in 2025 te verwezenlijken.

- In juni 2021 organiseerde Cepa een digitale studienamiddag in het kader van het belangrijke thema 'veilig betreden van ruimte met een mogelijk gevaarlijke atmosfeer'. De deelnemers kregen alle praktische informatie en richtlijnen over hoe in onze haven **importcontainers op een veilige manier geopend en behandeld** moeten worden.

- Ter voorbereiding van het **bunkeren van LNG-schepen**, werd door Cepa in samenwerking met Port of Antwerp-Bruges specifieke instructies en procedures uitgewerkt. Tijdens meerdere infosessies met de verschillende terminaloperatoren werden praktische tips aangereikt om de **Antwerpse terminals 'LNG-ready'** te maken.

- Om het groot aantal slip- en tripongevallen fors terug te dringen werd **de havenbrede veiligheidscampagne "t Is zo gebeurd'** uitgerold. De campagne focust zich specifiek op het afstappen van voertuigen, verplaatsingen op kaai en aan boord, en orde en netheid op kaai. Ze vestigt de aandacht op het noodzakelijk gewenst veiligheidsgedrag om deze ongevallen met langdurig werkverlet het hoofd te bieden.

- Tijdens het voorjaar van 2022 heeft een digitale studienamiddag de aandacht gevestigd op de **organisatie en impact van het voorkomingsbeleid** in de haven van Antwerpen. Tijdens deze talrijk bijgewoonde studiedag werd uitgebreid toelichting gegeven over de gemeenschappelijke procedure bij de aankoop en indienstname van arbeidsmiddelen.

- In juni 2022 werd een studienamiddag opgezet over de **procedure en aanpak rond aangepast werk** in samenwerking met de Gemeenschappelijke Interne Dienst voor Preventie & Bescherming, Siwha en ZNA Kaai 142. Er werd dieper ingegaan op de verschillende rollen van alle stakeholders, en er werden tips en tricks gedeeld om deze procedure binnen elk bedrijf optimaal om te zetten.

- In nauw overleg met fabrikanten heeft Cepa een **unieke impacthandschoen** laten ontwikkelen, afgestemd op de risico's bij havenarbeid. Aanvullend werd een handige keuzetool uitgewerkt, die helpt om de meeste geschikte impacthandschoen voor een bepaalde taak te kiezen.

- Om een gedragen veiligheidscultuur te ontwikkelen doorheen de volledige operationele ketting, werd de **intensieve VOOM+-opleiding** rond veiligheidscultuurinzichten voor havenmedewerkers op cruciale posities (terminalmanagers en ceelbazen) terug opgestart.

ARBEIDSMARKT

www.jobsindehaven.be
83.220
unieke gebruikers

FACEBOOK
sinds april 2018
3.372 volgers
& **7.8 miljoen** keer bekeken

981 VOLGERS OP LINKEDIN

1.395 VOLGERS OP INSTAGRAM

- Met de **jobcampagne 'Haven zkt. Talent'** is Cepa op zoek gegaan naar nieuw talent voor de functies van straddle carrier chauffeur, kuiper en havenarbeider algemeen werk. Via de Facebook- en Instagrampagina 'den Havenarbeider', advertentiecampagnes met promovideo's en foto's, en een campagne in het straatbeeld werd hiervoor breed reclame gemaakt. En met groot succes. Op de jobdag op Ocha konden honderden geïnteresseerden kennismaken met deze verschillende jobs. De kandidaten probeerden er de kneepjes van het vak al eens uit en kregen ook alle informatie over de opleiding, de voorwaarden en de inschrijvingsprocedure.

- Alfaport Voka organiseerde in het voorjaar van 2022 een eerste **infosessie** hr waarop alle geïnteresseerde leden uitgenodigd werden rond het thema War for Talent. Verschillende partijen lichtten hun initiatieven hieromtrent toe waarna er interactie was tussen de bedrijven. Met de feedback van de bedrijven gaat Alfaport Voka vervolgens aan de slag. Deze infosessies/debat worden twee keer per jaar georganiseerd rond een havengebonden personeelsthema en zullen telkens openstaan voor de hr-verantwoordelijken van onze leden.

- De **employerbranding campagne www.jobsindehaven.be** is medio 2022 weer volop doorgestart na de tijdelijke pauze ten gevolge van de corona-epidemie. Elke maand zet de campagne #myjobisbetterthanyours opnieuw een ongewoon profiel in de kijker. Hiermee toont de campagne aan dat de haven een boeiende en veelzijdige werkplek is waar ruimte is voor allerlei profielen, ongeacht de voorkennis of eerdere werkervaring. Ook uw bedrijf kan actief meewerken aan deze campagne en zo de eigen vacatures en mogelijkheden binnen het bedrijf bekend maken bij een breed publiek binnen de Antwerps-Wase regio.

- Naast Facebook en Instagram loopt de campagne sinds begin 2022 nu ook op LinkedIn. Op de drie **socialmediakanalen** wordt een mix aan havengerelateerd nieuws gebracht (vacatures, sfeerbeelden, een blik achter de schermen, making-of van ambassador movies, jobbeurzen, ...). Naast deze posts worden de maandelijkse ambassador movies ook telkens door een gerichte advertentiecampagne ondersteund naar de actieve bevolking uit regio groot Antwerpen. Op alle kanalen blijft het aantal volgers toenemen en ligt de engagement rate telkens boven de gemiddelde benchmark.

- De competentiebarometer van Voka - Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland genereert **maandelijks inzichten** op maritieme en logistieke jobs en dit op verschillende parameters zoals diploma, beroepsprofiel, arbeidscontract, taal, graad, jobdomeinen, functietitel en sector.

HAVENINFRASTRUCTUUR

- Alfaport Voka ondertekende samen met 12 andere partijen op 20 april 2022 het 'Verbond voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen, de polders op Linkerscheldeoever'. Hiermee is er consensus over, onder andere, de realisatie van een Tweede Getijdendok dat 24/7 operationeel kan zijn, en het voortbestaan van Doel. De procedures tegen het voorkeursbesluit in het complex project **'Realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen'** werden door de actiegroepen bij de Raad van State ingetrokken na het sluiten van het akkoord over de toekomst van Doel.

- Alfaport Voka blijft het actorenoverleg met de verschillende stakeholders (bedrijven, overheden, actiegroepen, landbouworganisaties, erfgoedgemeenschappen, etc.) actief opvolgen en waakt erover dat de socio-economische belangen mee worden genomen en erkend. De belangrijkste bezorgdheden van de Antwerpse maritieme gemeenschap zijn de garantie van de **24/7-exploitatie** van het nieuwe dok, alsook een **flankerend beleid rond de modal splitdoelstellingen** en de **nautische toegankelijkheid** van het nieuwe dok.

- ASV en Alfaport Voka organiseerden op 24 januari 2022 een digitale infosessie voor de nautische experten van de rederijen en operationele experten van de containerterminals. Deze sessie ging over het **nautische onderzoek** dat binnen het complex project ECA is uitgevoerd. Tijdens deze sessie werden de verschillende simulaties en aannames voor aankomst en vertrek op de nieuw te bouwen containerterminal besproken en waar nodig verduidelijkt. Ook vertegenwoordigers van de hoofdkwartieren van verschillende rederijen namen hieraan deel.

- Alfaport Voka is zeer bezorgd over de **rechtszekerheid van grote (publieke) investeringsprojecten zoals bijvoorbeeld de Oosterweelverbinding, maar ook de bouw van sluizen en dokken in de haven(s)**. Ze kaartte dit aan in een open brief, samen met de private havengemeenschappen van Gent, Zeebrugge en Oostende. Alfaport Voka is niet tegen publieksparticipatie maar vraagt dat particuliere belangen en een breder maatschappelijk belang beter kunnen worden afgewogen. De huidige procedures en mogelijkheden tot rechtsgang zorgen voor een eenzijdige focus op de tegenstanders van een project. Hoe kan een brede groep die voor een project is, meegenomen worden in deze procedures? Alfaport Voka pleit samen met de andere private havengemeenschappen alvast voor een herziening van de procedure Complexe Projecten. Deze vraag zal ook onderdeel uitmaken van de prioriteiten van Alfaport Voka voor de Vlaamse Verkiezingen van 2024.

COVID

- Ook in 2021 en 2022 ondernam Cepa diverse **acties om de Antwerpse haven 100% operationeel te houden** tijdens de Covid-19 pandemie. In een sectorgids werden paritaire afspraken gemaakt om een gezonde werkomgeving te garanderen. Daarnaast stond het informeren en sensibiliseren van bedrijven en havenarbeiders centraal met veel aandacht voor de beschermingsmaatregelen en de wijzigende regelgeving en procedures, zoals mondmaskers en het gebruik van sneltesten in bepaalde situaties. Deze acties hebben de impact van de pandemie kunnen inperken. Ook de vaccinatiecampagne heeft weinig impact gehad op de beschikbaarheid van havenarbeiders.

THE WAY FORWARD

- Eind 2021 sloten Alfaport Voka en het Havenbedrijf Antwerpen met 'The Way Forward', een **ambitieus akkoord over de verdere ontwikkeling van digitale applicaties** die de logistieke efficiëntie en veiligheid binnen de Antwerpse haven moeten verbeteren. In dit akkoord staat een solide digitale infrastructuur, gebaseerd op het principe van datadeling, centraal. Zo'n digitale versnelling is fundamenteel voor de competitiviteit van de Antwerpse haven, net zoals basisinfrastructuur als wegen, sluizen, kades, etc.

- Met 'The Way Forward' willen **de publieke en private sector samen de werking en uitwisseling van de digitale infrastructuur binnen de Antwerpse haven ondersteunen.** Dat gebeurt door in de haven ondernemingen én publieke autoriteiten te stimuleren om actief data te delen, gezamenlijke applicaties te ontwikkelen en om deze werking financieel te ondersteunen. Het delen van data is immers een gedeelde verantwoordelijkheid van de ondernemingen en publieke autoriteiten.

- In een eerste fase werden in 2022 alvast de gezamenlijke prioriteiten van de Antwerpse private havensector opgelijst. Alfaport Voka en haar leden beslisten om op dit pad verder te werken en de komende jaren applicaties te ontwikkelen die **concrete antwoorden bieden** op het vlak van bijvoorbeeld efficiëntere afhandeling van aan- en afvoer op de terminals, de planning van het hinterlandtransport, een vlottere doorstroming van douaneformaliteiten, het beter beveiligen van de haven tegen infiltratie van criminele netwerken, etc.

- Er werd beslist om **applicaties in een open omgeving** te laten ontwikkelen, waarbij zowel het dataplatform Nxtport, maar ook de eigen ontwikkelingen van private partijen of andere dataplatformen een rol kunnen spelen.

ORGANISATIE HAVENARBEID

- In het najaar van 2021 sloten de sociale partners een **nieuw Sociaal Akkoord**. Naast de herziening van de arbeidsvoorwaarden werden ook afspraken gemaakt over onder meer veiligheid, logistiek en breakbulk.

- De 3 Belgische zeehavens en de vakorganisaties hebben de krachten gebundeld in een **gezamenlijke campagne 'Samen voor veilig werk'**. Deze campagne in kader van cao 90 is een van de manieren om de focus van alle medewerkers op de grootste veiligheidsrisico's te vestigen en het juiste veiligheidsgedrag te doen vertonen. Er werden concrete doelstellingen rond engagement, inspanning en resultaat uitgewerkt. Het dragen van de correcte veiligheidskledij en het voorkomen van slip- en tripongevallen vormden 2 belangrijke doelstellingen in deze campagne.

- De **oorlog in Oekraïne** leidde tot een golf van solidariteit, ook in onze haven. Cepa en vakbonden schonken namens alle Antwerpse havenbedrijven en havenarbeiders 50.000 euro aan het Internationale Rode Kruis.

- Het Europees Hof van Justitie sprak zich in 2021 uit over enkele prejudiciële vragen gesteld vanuit het Belgische Grondwettelijk Hof en de Raad van State. Het Europees Hof bevestigt dat een **systeem van erkende havenarbeiders niet in strijd is met de Europese regelgeving**. Het dossier wordt nu verder behandeld door de Raad van State.

- Op 1 april 2022 werden de **toepassingsregels van de vrijstelling in het kader van ploegen- of nachtarbeid** verstrengd. Door gericht lobbywerk van Cepa en Alfaport Voka tijdens de ontwikkeling van het wetsontwerp werd uiteindelijk voldoende rekening gehouden met het specifieke karakter en verzuchtingen van de havensector.

DOUANE

Douanecongres
182 deelnemers
en dit in een coronajaar.

- Alfaport Voka plaatste de **hervorming van het douanesanctiebeleid** als onderdeel van een noodzakelijke herziening van de Algemene Wet inzake Douane en Accijnzen (AWDA) opnieuw op de politieke agenda. Zo werden op vraag van Alfaport Voka en in overleg met het kabinet van de minister van financiën in juni 2022 drie ronde tafels georganiseerd met vertegenwoordigers van de private havengemeenschap (waaronder Alfaport Voka), industrie, advocatuur en douane. Alfaport Voka heeft haar standpunten met betrekking tot zo'n hervorming vervat in een **position paper**. Voor Alfaport Voka is de fundamentele hervorming van de AWDA met o.a. een transparant en evenwichtig sanctiebeleid een must. Een erkenning van 'de goede trouw' en de mogelijkheid tot administratieve sancties bij onopzettelijke overtredingen zijn daarbij belangrijk.

- Alfaport Voka volgt met bijzondere aandacht de ontwikkelingen in het kader van **het project 100% scanning van risicovolle containers** in de strijd tegen de illegale invoer van verdovende middelen. Investeringen in de bijkomende mobiele scanners zijn toegezegd en zijn gepland voor de volgende jaren. Op termijn zullen ook vaste scanners op de terminals worden geïntegreerd. Alfaport Voka drukt op het belang van verfijnde risicoanalyses en de inzet van moderne technologie (zoals AI) zodat de bijkomende maatregelen en controles geen negatieve impact hebben op het operationele proces op de terminals.

- Alfaport Voka organiseerde in mei 2022 samen met ABAS, KVBG, ASV en Forward een infosessie over het **stroomlijnen van de controleprocessen**. De administrateur operations van de Administratie Douane, lichtte er zijn plannen toe. Naast het stroomlijnen van de processen zelf wordt er ook gekeken naar een aantal digitale applicaties om het controleproces transparanter te maken. Daarnaast moet bepaalde informatie over de controlestatus van een zending voor alle betrokken partijen digitaal ter beschikking worden gesteld om een vlotte doorstroming van goederen via de havens te garanderen.

- Het Europese **MASP-plan** heeft in de periode 2020-2025 **de uitrol van de digitaliseringsprojecten** voorzien. In dit kader heeft Alfaport Voka het voortouw genomen wat betreft de uitrol van een aantal projecten die de komende jaren een belangrijke impact hebben op de douaneprocedures bij het binnenbrengen van goederen in de EU.

- Vanuit haar **rol als co-convenor van de werkgroep Operations** in de schoot van het Nationaal Forum coördineert Alfaport Voka de uitrol van onder meer de projecten PN, TS, ICS2, IDMS in de Belgische zee- en luchthavens. Concreet worden tegen medio 2024 alle huidige aangiftesystemen vervangen door nieuwe concepten. Alfaport Voka is bezorgd om de haalbaarheid van de timings van deze projecten en probeert daar binnen The Way Forward actieve ondersteuning aan te geven.

- Eind 2021 werd op vraag van Alfaport Voka een nieuwe aanzet gegeven om over de werking van IT-systemen afspraken te maken met de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen (AAD&A). Een **voorstel tot 'Memory of Understanding'** werd opgesteld door de administratie en vertegenwoordigers van de private sector. Dat moet de performantie en stabiliteit van douane IT-systemen verhogen en zo komaf maken met de - te frequente - onderbrekingen van aangiftesystemen wegens technische storingen of onderhoud. Die storingen zijn kostenverhogend en schadelijk voor het imago van België als logistieke gateway.

- Begin 2022 zorgden **internationale spanningen en de geopolitieke ontwikkelingen** opnieuw voor disruptie in de leveringsketen. **De oorlog in Oekraïne** en de daarmee gepaard gaande sancties hebben een bijzonder zware impact op de internationale handelsrelaties en de afhandeling van de formaliteiten bij in- of uitvoer van en naar de betrokken landen. Alfaport Voka had hierover wekelijks overleg met de douane-administratie en verspreidde deze info onder haar leden.

BEREIKBAARHEID

- Voor Alfaport Voka is een verdere verbreding van het intermodale verhaal een must als we de havenmobiliteit leefbaar willen houden en verduurzamen. Daarom is Alfaport Voka een hevige pleitbezorger om het spoorvervoer te versterken en **en bundelt ze de krachten met de hele havencommunity binnen Railport**. Om de ambitie van 15% spoorvervoer te kunnen realiseren, ontwikkelde Railport samen met Infrabel een gezamenlijke spoorvisie. In 2022 werden belangrijke stappen gezet richting het neutrale beheer van de rangeerheuvel Antwerpen-Noord en een gemeenschappelijk dataplatform. Alfaport Voka blijft zeer bezorgd over de budgettaire ruimte voor extra investeringen in het spoor en liet dat ook herhaaldelijk merken in de media en in contacten met politici. Zonder bijkomende investeringen is het streefdoel van 15% immers niet haalbaar. Een stevige inhaalbeweging van publieke investeringen in het spoor is dringend nodig.

- Alfaport Voka neemt deel aan de **Task Force Oponthoud**, een initiatief van Port of Antwerp-Bruges om oplossingen te zoeken voor de groeiende congestie in de haven. Verschillende maatregelen worden uitgewerkt, zoals flexibelere regelgeving, betere datadeling en opleiding van de verschillende spelers in de keten.

- De realisatie van de **Oosterweelverbinding** is cruciaal voor de ontsluiting van de haven over de weg. In nauwe samenwerking met Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland, volgt Alfaport Voka deze wegenwerken van nabij op en worden de ondernemingen over deze en andere wegenwerken in en rond de haven geïnformeerd via regelmatige mailings en infosessies. In 2022 organiseerde Alfaport Voka opnieuw twee dialoogsessies waar 120 bedrijven aan deelnamen.

- Om de haven bereikbaar te houden tijdens wegenwerken zijn alternatieven voor **het woon-werkverkeer** belangrijk. Mede op vraag van Alfaport Voka werd in 2022 een elektrisch deelfietsensysteem uitgerold in de vervoerregio's Antwerpen en Waasland, en werd een samenwerking opgestart met Port of Antwerp-Bruges, Slim naar Antwerpen en de lokale bedrijven om een aantal missing links inzake fietsinfrastructuur in de haven weg te werken.

- In 2022 ging het Europese **Mobility Package** van kracht. Alfaport Voka organiseerde een infosessie over de impact op de havensector en een vooruitblik op de markt van het wegvervoer.

- Eind 2021 ging een gebiedsdekkend uniform kader van kracht voor havenintern verkeer met havenvoertuigen. Alfaport Voka organiseerde infosessies om de bedrijven te informeren over de praktische implementatie van deze **Havenverkeersverordening** en blijft de implementatie van nabij opvolgen.

- Alfaport Voka zetelt ook in de **Mobiliteitsraad** als ondervoorzitter van de Commissie Goederenvervoer, Logistiek en Internationale Knooppunten. In 2022 focuste het Mobiliteitsrapport op de rol van modal shift in het goederenvervoer en hoe logistieke stromen zo efficiënt en duurzaam mogelijk kunnen worden georganiseerd.

- Alfaport Voka blijft pleiten voor een betrouwbare en efficiënte dienstverlening van het **Vlaams loodswezen**, en volgt de gesprekken over mogelijke reorganisaties van zeer nabij op. Ze blijft daarbij in nauw contact met o.a. het bevoegde kabinet van Mobiliteit en Openbare Werken, Port of Antwerp-Bruges en de gewestelijke havencommissaris die in dit dossier een bemiddelende rol opneemt. Herhaalde tekorten en oponthouden in de keten o.a. als gevolg hiervan, bewijzen de blijvende noodzaak naar een betrouwbare en efficiënte dienstverlening van het Vlaams loodswezen.

POOLMANAGEMENT

1.288 cursisten gestart in 2021

1.070 nieuwe havenarbeiders in de pool in 2022

650 chauffeurs in opleiding in 2022

OCHA:

+ **26.000 m²**

+ extra simulator straddle carrier & kraan

+ **26** instructeurs

+ **2** nieuwe straddle carriers

+ **1** nieuwe mobiele havenkraan

- Sinds 2021 weegt de snelle economische heropleving op de logistieke keten. De Antwerpse haven ontsnapt hier niet aan en wordt onder meer geconfronteerd met tekorten aan havenarbeiders. Om hieraan een structureel antwoord te bieden, stelde Cepa **een rekruteringsprogramma op om de beschikbare capaciteit aan havenarbeiders fors te verhogen**.

- Opleidingscentrum Ocha schoot in 2021 na de verplichte opleidingsstop door corona succesvol uit de startblokken. **Er startten 1.288 cursisten** aan een meerdaagse opleiding voor straddle carrier chauffeur, havenarbeider, kuiper … Voor de dagopleidingen noteerde het opleidingscentrum zo'n 995 deelnemers. In 2022 groeit de pool van havenarbeiders nog sterker aan: **maar liefst 1.070 nieuwe havenarbeiders** zullen de pool vervoegen na een stevig opleidingstraject, daarnaast zijn meer dan 650 chauffeuropleidingen gepland.

- Om het ambitieuze opleidingsprogramma te realiseren heeft Ocha haar **opleidingscapaciteit sterk uitgebreid**: er werden 26 instructeurs bijkomend ingeschakeld, het terrein werd met 26.000 m^2 uitgebreid en er werd een nieuwe simulator aangekocht. Ook in het machinepark werd geïnvesteerd met de aankoop van 2 nieuwe straddle carriers en een mobiele havenkraan.

- Het project in samenwerking met de Universiteit Antwerpen om **ergonomisch werken onder kuipers te stimuleren**, kende ook de afgelopen periode haar vervolg. In verschillende ontwikkelingsfases werden nieuwe gereedschapsmiddelen en opleidingsprogramma's onderzocht. Deze zullen de komende maanden definitief omgezet worden in de praktijk.

- Het opleidingscentrum Ocha werd door de Vlaamse overheid en VDAB **officieel erkend** als opleidingscentrum.

- De dienstverlening van Cepa naar havenarbeiders en bedrijven werd afgelopen jaar opnieuw **uitgebreid met verschillende webtoepassingen en mobiele apps**. Zo is het mogelijk om snel en digitaal allerlei documenten te raadplegen, de verloning te bekijken, kledij te bestellen en afwezigheden via apps door te geven.

- Met de **mini-reeks 'Zwanst na ni'** wilde Cepa met de nodige dosis humor gevoelige onderwerpen uit onze haven bespreekbaar maken onder arbeiders. De reeks gaat in op diverse thema's zoals diversiteit, alcohol en drugs, digitalisering en veiligheid. Met herkenbare dialogen wil Cepa de discussie hierrond op een vernieuwende manier openen en daarbij ook de juiste inzichten meegeven. De reeks ging viraal in de media.

- In het **kader van het stikstofbeleid** maakt de Vlaamse overheid een definitieve PAS (programmatische aanpak stikstof) op om een vergunningsstop te vermijden. Alfaport Voka waakt er in dit dossier over dat er rekening wordt gehouden met de werkelijke impact van de verschillende sectoren. Inspanningen die reeds eerder door de logistieke sector werden gedaan om de uitstoot van stikstof te reduceren moeten daarbij erkend worden. Op regelmatige basis wordt een overleg met Deltalinqs, de counterpart van Alfaport Voka in de Rotterdamse haven, georganiseerd om informatie uit te wisselen. Alfaport Voka werkt rond dit dossier ook nauw samen met andere sectorfederaties.

- In de haven van Antwerpen is **walstroom** een van de potentiële oplossingen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Maar voor dit in de praktijk mogelijk is, moeten nog een aantal obstakels worden overwonnen. Alfaport Voka heeft in een interactief proces met terminals en scheepsagenten de knelpunten en aanbevelingen opgelijst in een position paper en deze verspreid onder de verschillende publieke stakeholders waaronder Port of Antwerp-Bruges. Alfaport Voka wil met en voor de bedrijven blijven werken naar een betrouwbaar en betaalbaar kader voor het gebruik van walstroom.

- Port of Antwerp-Bruges werkt samen met Maatschappij Linker-scheldeoever en de betrokken overheden aan een gebiedsdekkende, passende beoordeling voor de **haveninbreidingsprojecten op Linkerscheldeoever**, waarbij de impact op natuur, het groot openbaar belang en de compensatievereisten in kaart worden gebracht. Alfaport Voka stuurt aan op een transparante communicatie met de bedrijven en een snelle uitvoering van de passende beoordeling en gebiedsdekkende aanpak. Op die manier kan ruimte gecreëerd worden voor bijkomende investeringen in het havengebied.

- Het **soortenbeschermingsprogramma** is in de haven van Antwerpen het kader voor het verkrijgen van afwijkingen op de verbodsbepalingen van het Soortenbesluit. Na aanhoudend aandringen van mede Alfaport Voka op een snelle goedkeuring, is SBP2 na 3 jaar eindelijk goedgekeurd door de Vlaamse regering.

- Op 14 juli 2021 heeft de Europese Commissie het **'fit for 55' programma** gepubliceerd, een van de initiatieven onder de EU Green Deal. Alfaport Voka heeft een inspraakreactie ingediend op de 'fit for 55' voorstellen, gebaseerd op de position paper 2020 en in overleg met verschillende actoren.

- De uitreiking van de **4de Sustainability Award** in 2023 wordt mee voorbereid door Alfaport Voka. Een vernieuwde formule en nieuwe partnerschappen worden aangegaan om er een nieuwe drive in te brengen. Het duurzaamheidsverslag wordt voorlopig on hold gezet tot er duidelijkheid komt over de nieuwe EU wetgeving met betrekking tot duurzaamheidsrapportering.

- De Vlaamse overheid en Alfaport Voka bereikten dit jaar een akkoord over richtlijnen voor **doorvoer IMDG-goederen** in magazijnen. De richtlijnen en regels voor afwijking werden nu gepubliceerd en bieden eindelijk meer rechtszekerheid voor de leden van Alfaport Voka.

- In de haven worden **tweedehandsvoertuigen** geëxporteerd met **bijlading**. Samen met de betrokken actoren is een gemeenschappelijk kader voor een plan van aanpak uitgewerkt en voorgesteld aan de inspectiediensten en Port of Antwerp-Bruges. Hierdoor verbetert de situatie in de praktijk stelselmatig.

- In nauw overleg met de betrokken bedrijven en Port of Antwerp-Bruges wordt het voorstel voor de actualisatie van het Koninklijk Besluit met betrekking tot **opslag en transport van springstoffen** in de haven opgevolgd en bijgesteld.

- Alfaport Voka heeft, naar aanleiding van een grijze zone in VLAREM- en havenwetgeving, bij Port of Antwerp-Bruges aangedrongen om duidelijkheid te scheppen in de wet-geving van toepassing bij **doorvoer van gevaarlijke goederen op intermodale terminals**. Wegens het ontbreken van een duidelijk wettelijk kader, heeft Port of Antwerp-Bruges samen met Alfaport Voka en betrokken bedrijven een voorstel tot oplossing opgemaakt.

- Door een recente wijziging in de **Havenpolitieverordening**, zijn terminals verantwoordelijk voor de opvolging van de verblijfstermijnen voor IMDG-goederen. In het overleg met Port of Antwerp-Bruges zijn afspraken gemaakt om dit proces te optimaliseren.

- Alfaport Voka blijft de betrokken leden stimuleren om deel te nemen aan het **Operation Clean Sweep** © programma. De Vlaamse overheid is in 2022 een BBT-studie opgestart rond het voorkomen en beperken van kunststofgranulaatverliezen. Doel van deze studie is om technieken en maatregelen te identificeren om kunststofgranulaatverliezen te voorkomen en te beperken met aanbevelingen voor nieuwe VLAREM-milieuvoorwaarden. Onder de Task Force Zero Pellet Loss leidt Alfaport Voka een nieuwe werkgroep waarin de BBT studie zal besproken worden. VIL start op vraag van OVAM een lerend netwerk op waaraan Alfaport Voka meewerkt.

- Naar aanleiding van klachten met betrekking tot **geluidshinder vanuit Kieldrecht**, heeft Port of Antwerp-Bruges een geluidsstudie laten uitvoeren door een geluidsdeskundige. Scheepsmotoren zijn geïdentificeerd als mogelijke bron maar niet als de enige bron voor de hinder. Alfaport Voka en ASV hebben technisch advies gevraagd aan de Hogere Zeevaartschool. Bedoeling is de werkelijke oorzaak van eventuele geluidshinder te achterhalen. Daar is momenteel nog onvoldoende duidelijkheid over.

- Droge bulk bedrijven rapporteren hun niet-geleide stofemissies in het **Integraal milieujaarverslag**. De rapportage staat niet ter discussie maar de Vlaamse Milieumaatschappij gebruikt cijfers niet correct in jaarrapporten over luchtkwaliteit in de haven. Na aandringen van Alfaport Voka, paste de VMM zijn rapportagemethode aan.

- De **hervorming en verbreding van Energiebeleidsovereenkomsten** (EBO) werd in 2022 uitgewerkt en goedgekeurd in nauw overleg met Alfaport Voka. Het vernieuwde instrument zal op 1 januari 2023 van start gaan. Ook de leden van Alfaport Voka kunnen toetreden tot de EBO waarbij er ook voor de sectororganisaties verantwoordelijkheden zijn opgenomen.

COMMUNITY

- Alfaport Voka wil de band met haar leden versterken. Daarom breidde het Alfaport Voka team eind 2021 uit met een community manager het Alfaport Voka team. Via **community building** brengt Alfaport Voka de community samen en werkt ze aan het zelfbewustzijn en fierheid over havenondernemerschap. Ook is het de bedoeling om de verwezenlijkingen van de havensector en zijn impact op economie en maatschappij nog duidelijker in de verf te zetten. Alfaport Voka wil zo bijdragen aan een bredere én noodzakelijke communicatie-inspanning om de Antwerpse haven als deel van de oplossing eerder dan deel van het probleem te positioneren. Door community building versterkt ze ook de uitwisseling tussen het Alfaport Voka-team en de leden.

- Communicatie via diverse kanalen - zoals nieuwsbrieven, LinkedInposts, newsflashes en persberichten - is een belangrijke manier om de gemeenschap op de hoogte te houden van wat er allemaal leeft en het gemeenschapsgevoel te verhogen. De LinkedInpagina Alfaport Voka als **community platform** kende zo een meer dan verdubbeling van het aantal volgers in amper een half jaar (van 800 boven de 1700). Een nieuwe website www.alfaportvoka.be wordt in oktober 2022 gelanceerd.

- Om de gezamenlijke events van Cepa en Alfaport Voka duidelijker te positioneren, werd een gezamenlijk logo ontworpen. **Onder de gemeenschappelijke noemer Cepa + Alfaport** worden nu alle events en gezamenlijke communicatie gehuisvest.

- Alfaport Voka en Cepa verruimden hun gezamenlijk eventaanbod, om **de private havengemeenschap verder te versterken en samen te brengen**. Zo werd naast de bestaande events (Portlunches, Nieuwjaarsreceptie en Jaarevent) de gloednieuwe **'Voorjaarsdrink'** in het leven geroepen, waarop ook **alle bedienden van leden-bedrijven welkom** zijn. De eerste editie in mei 2022 telde meer dan 500 aanwezigen en vond plaats in Bocadero, langs de oever van de Schelde. Dit event zal vanaf nu jaarlijks plaatsvinden.

MEER INFO?

ALFAPORT VOKA

Adviseur mobiliteit & intermodaliteit:
Eliene Van Aken
Eliene.vanaken@voka.be

Adviseur milieu & duurzaamheid:
Sofie Coppens
Sofie.coppens@voka.be

Management assistant:
Myriam Winderix
Myriam.winderix@voka.be

Community manager:
Saskia Bultiauw
Saskia.bultiauw@voka.be

Algemeen directeur:
Stephan Vanfraechem
Stephan.vanfraechem@voka.be

Senior advisor customs & compliance:
Jan Van Wesemael
Jan.vanwesemael@voka.be

CEPA

Gedelegeerd bestuurder:
Paul Valkeniers

Directeur:
Guy Vankrunkelsven

Directeur:
Yann Pauwels

Directeur:
Lode De Maesschalck

Adjunct-directeur:
Dries Elsen

Afdelingshoofd Ocha:
Ann Baats

Afdelingshoofd Preventie & Bescherming:
Katrien Sels

Afdelingshoofd Preventie & Bescherming:
Lotte Peeters

Afdelingshoofd Siwha:
Tamara De brouwere

Afdelingshoofd afdeling Haven:
Tim Van Tongerloo

Zo maakten
Alfaport Voka & Cepa
voor u het verschil

Verslag
juni 2021 - september 2022

Cepa +
Alfaport